

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

תוכן עניינים

- א. במכסת נפשות מלמד שאין הפסח נשחט אלא למנוייו שחטו שלא למנוייו יכול יהא כעובר על המצוה תלמוד לומר תכוסו הכתוב שנה עליו לעכב ואיתקש אוכלין למנויין.....1
- ב. נזיר ועושה פסח הציץ מרצה על טומאת דם ואין הציץ מרצה על טומאת הגוף ... שנטמא כהן בשרץ.....3
- ג. ניטמא טומאת התהום הציץ מרצה.....4
- ד. לא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד.....5
- ה. למעוטי טומאת התהום דשרץ.....5
- ו. כהן המרצה בקרבנותיהם הותרה לו טומא' התהום.....5
- ז. אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בעבור.....6
- ח. יושב ... אמר קרא לעמוד לשרת לעמידה בחרתיו ולא לישיבה ... שנה עליו הכתוב לעכב ... ערל אונן יושב אינן במיתה אלא באזהרה.....7

דף כג.

א. במכסת נפשות מלמד שאין הפסח נשחט אלא למנוייו שחטו שלא למנוייו יכול יהא כעובר על המצוה תלמוד לומר תכוסו הכתוב שנה עליו לעכב ואיתקש אוכלין למנויין

כבר התבאר במסכת פסחים דף סא. שאין שוחטין את הפסח אלא למנוייו ולמי שראוי או יכול לאכול כזית, שחט¹ את קרבן הפסח עבור מי שלא נמנו

¹ רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ב הלכה ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

על קרבן זה, ואפילו אם נמנו על קרבן אחר, או שחט למנוייו ואין אחד מהן² שיכול לאכול כזית, או ששחטו לערלים או לטמאים פסול. וי"א³ שאם יש בין המנויים כמה שביניהם יכול להאכל כזית אע"פ שאין אף אחד מהם יכול לאכול כזית בפני עצמו, כשר.

שחטו למי שיכול לאכול ולמי שאינו יכול לאכול כזית, למנוייו ושלא למנוייו, למולים ולערלים, לטהורים ולטמאין כשר, שאלו הראויין לו אוכלין כהלכה והאחרים כאילו לא חשב עליהם, שאינה מחשבת פסול בעצמותה⁴.

אין שוחטין את הפסח⁵ אלא על מי שראוי לאכול. שנאמר (שמות יב פסוק ד) לְפִי אָכְלוּ הַרְאוּי לֹאכִילָה פֶּרֶט הוֹלָה וּזְקֵן⁶, וכן אין שוחטין מטעם זה לטמא וערל⁷ כיון שאינם ראויים לאכול.

היה אחד מבני חבורה קטן או זקן או חולה, אם יכול לאכול כזית שוחטין עליו, ואם לאו אין שוחטין עליו שנאמר אִישׁ לְפִי אָכְלוּ עַד שִׁיחִיה רְאוּי לֹאכֹל, ואפילו חבורה של מאה, ואין כל אחד מהן יכול לאכול כזית אין שוחטין עליהן. וי"א⁸ ששוחטים אם יכולים לאכול בין כולם כזית. ואם שחטו בדיעבד כשר. אפילו אם רק אחד יכול לאכול. אך אם אין אפילו אחד שיכול לאכול, פסול כנזכר. וי"א שאם בין כמה מהם יכול להאכל כזית כשר.

אין שוחטין את הפסח אלא למנוייו, שנאמר (שם) תִּכְסּוּ עַל הַשְּׁהַמְלֹמֵד שְׂמֵת־מִנִּים עֲלָיו כִּשְׁהוּא חַי, ואלו המתמנים על הפסח הם הנקראים בני חבורה. אין הפסח נאכל אלא לאלה שנמנו עליו בשעת שחיטתו⁹.

² עיין שו"ת בנין עולם או"ח יט, ח-ט ועיין ערה"ש העתיד המובא להלן

³ רש"י להלן צא. ד"ה ואפילו כתב "מאה ואין יכולין לאכול כזית בין כולם אין שוחטין עליהן" משמע שאם יכולים שוחטים אפילו לכתחילה, וא"כ אינו פסול אלא אם אין כולם ביחד יכולים לאכול או ששחט עבור אלו מתוך החבורה שאינם יכולים לאכול ביניהם כזית. וכ"כ ההכא בכס"מ שרש"י דלא כהרמב"ם אולם עיין בשפ"א שם בסוגיא שתיקן הגירסה ברש"י כשיטת הרמב"ם

⁴ ערוך השולחן העתיד הלכות קרבן פסח סימן קפד סעיף יז

⁵ רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ב הלכה ג

⁶ כמבואר במכילתא מובא ברש"י עה"ת שם

⁷ כדלהלן דף סב וכמבואר בזבחים כב: וברמב"ם ביאת המקדש ב יב

⁸ רש"י צא. הנזכר

⁹ זבחים נו ע"ב, רמב"ם קרבן פסח פ"ב ה"א, ובירושלמי (פסחים פ"ח ה"ג) למדו דין זה מהפסוק: "לפי אכלו תכסו על השדה" (שמות יב ד), ונאמר: "איש שה לבית אבת" (שם ג), מה זה חי אף זה חי, "מלמד שמתמנים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

והר"ש משאנץ¹⁰ חולק לגמרי על האיסור של שלא למנויו, וסובר שהאוכל שלא למנויו אינו יוצא בו ידי חובתו, אבל אינו עובר על איסור¹¹.

הקטן¹², אוכל קרבן פסח, אף שהוא אכילה שלא למנויו, משום מצות חינוך¹³.

מחשבת שלא לאוכליו אינו פוסל אלא בשחיטה אך אינו פוסל כלל בזריקה וכ"ש קבלה הולכה והקטרה¹⁴, כגון שזרק שלא לאוכליו או ששחט על מנת לזרוק שלא לאוכליו כשר אפילו רק שלא לאוכליו. מכיון שרק בשחיטה גלי רחמנא במכסת נפשת לענין מנויו תבסו לאוכליו. וי"א ששחט על מנת שיתכפרו שלא אוכליו פסול כנזכר.

אך מחשבת שלא למנויו מכיון שהיא מחשבת שינוי בעלים שפסול בפסח, אם זרק שלא למנויו או שחט ע"מ לזרוק שלא למנויו ואפילו זרק למנויו ושלא למנויו פסול שהוא כלשמו ושלא לשמו¹⁵.

ב. נזיר ועושה פסח הציץ מרצה על טומאת דם ואין הציץ מרצה על טומאת הגוף ... שנטמא כהן בשרץ

עוד התבאר שם דף פ. שכהן שעבד¹⁶ ואחר כך נודע שהיה טמא, אם היא טומאה ידועה, כל הקרבנות שהקריב פסולין שהרי עבודתו חולין. וצריך להביא קרבן אחר. לפיכך נזיר¹⁷ שהביא קרבנות נזירותו אם עד שלא נזרק

עליו כשהוא חי" רמב"ם שם. ובאונקלוס תרגם "במכסת" – "במנין" – "תכסו", – "תתמנון" – הביאו רש"י עה"ת שם, ועי' רש"י זבחים שם ד"ה למנויו. ובראב"ד בהשגות (שם פ"ט ה"ז) למד דין זה ממה שנאמר: "תושב ושכיר לא יאכל בו" (שמות שם מה), ולכאורה הלא אין צריך לומר לגר תושב שהוא ערל שלא יאכל בו, ובהכרח הכוונה שישראל, שהוא תושבו או שכירו של בעל הקרבן לא יאכל ממנו אם לא נמנה עליו, ועי' תמים דעים סוף פסחים, וכתב הלחם משנה שלפי זה האוכל כשלא נמנה עליו עובר בלא תעשה ותמה הלח"מ מנין לו לראב"ד לומר כך. ועיין בחידושי מרן הגרי"ז הלוי על הרמב"ם שכתב בגדר אכילת פסחים ששונה מגדר אכילת קדשים שצריך להיות בעלים לגבי כפרה, אלא גם בעלים לגבי אכילה, ולכן צריך שיהיה ממש ממנו. עי"ש

¹⁰ לת"כ פרשת צו פי"ג

¹¹ עי' פ"י הר"י פרלא לסה"מ לרס"ג מ"ע קעה, ושו"ת בית זבול סי' כג, ובמשנת יעבץ סוף סי' כד בשם הגר"מ זמבא יישוב את דעת הר"ש משאנץ, עיין שם

¹² אפילו לסוברים שאם אין מינויו מינוי

¹³ תוס' פסחים פח ע"א. והר"ן והרא"ש (נדרים לו ע"א) ביארו שכל שאינו ראוי להימנות אין עליו איסור אכילת הפסח שלא למנויו

¹⁴ תורת הקדשים ל

¹⁵ תוס' שם וערוה"ש העתיד שם ועיין בליקוטי הלכות בזבח תודה ד"ה לשמו דלא ברירא ליה דין זה

¹⁶ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ד הלכה ו

¹⁷ רמב"ם הלכות נזירות פרק ו הלכה יז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הרנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

עליו אחד מן הדמים נודע שהוא טמא, סותר את ימי נזירותו. אבל בקרבנות צבור הציץ מרצה¹⁸.

נטמא הדם ונודע לו קודם זריקה לא יזרוק ואם זרק הציץ מרצה לענין זה שהבעלים נתכפרו ואין צריך להביא קרבן אחר, אך בשר הקרבן אסור באכילה¹⁹ שקנסוהו על כך שהזיד. וי"א שמדאורייתא לא הורצה במזיד וחיוב להביא קרבן אחר. ובקרבן צבור לכו"ע בין בשוגג בין במזיד הורצה²⁰.

בשר²¹ הפסח שנטמא ונודע לו קודם זריקה, אף על פי שהאימורין טהורין לא יזרוק את הדם, שאין הפסח בא אלא לאכילה, ומכיון שהוא טמא אסור באכילה, ואם זרק לא הורצה שהציץ מרצה על שגגת הבשר שנטמא, ואינו מרצה על הזדון. וי"א שאף על השגגה אינו מרצה כנוכר לעיל.

וכל זה אינו אלא בקרבן פסח²² שאכילה מעכבת בו ולכן אינו מרצה על הזדון, אבל בכל הקרבנות על שאף לא חזי לאכילה ולכתחילה אין זורקים את הדם שאין הציץ מרצה על הנאכלים לכתחילה, מ"מ בדיעבד הורצה ולכן אף שנזרק במזיד כיפר והורצה.

ג. ניטמא טומאת התהום הציץ מרצה

עוד התבאר שם שמי שעשה²³ פסח בחזקת שהוא טהור, ואחר כך נודע לו שהיה טמא בטומאת התהום כלומר שמעא שנטמא בטומאה שהיתה מוסתרת מכלל העולם ולא היתה ידועה לאף אחד כאילו היא שקועה בתהום. אינו חייב בפסח שני. ודבר זה הלכה מפני הקבלה, שהציץ מרצה²⁴, וכל הקרבנות שהקריב בין פסח בין תמידין ושאר קרבנות נרצו, ואפילו נודע לו שהוא טמא קודם שיזרוק הדם וזרק הורצה, שהציץ מרצה על טומאת

¹⁸ לקוטי הלכות שם

¹⁹ ולכאורה בפסח הוי ליה להתיר כדי שיקיים מצות אכילת פסחים אולם מתוס' ד"ה נודע משמע דאף בפסח קנסוהו ות"ל שיש כח ביד חכמים בשב ואל תעשה וצ"ע.

²⁰ לקוטי הלכות מנחות יג.

²¹ רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ד הלכה ב

²² הר המוריה הלכות קרבן פסח פרק ד הלכה ב

²³ רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ו הלכה יב

²⁴ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ד הלכה ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

התהום, כלומר טומאה שאין אפשרות לדעת עליה לאף אדם, אף על פי שהוא מוזר אבל אם נודע לו שהיה טמא בטומאה ידועה חייב בפסח שני.

ד. לא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד

עוד התבאר בפסחים שם ובמסכת נזיר דף סג. שאי זו היא טומאת התהום²⁵ כל טומאת מת שלא היתה ידועה מכיון שהיתה מוסתרת שאין אדם מכירה אפילו בסוף העולם, כגון אדם שמת ערירי ונמצא קבור בגל אבנים או עפר וכדומה ולא ידע בו אדם בעולם. ולא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד, אבל הרוג לא שהרי יודע בו זה שהרגו. ואינו אלא בטומאת מת אבל טומאת זיבה הגם שאף אדם בעולם לא ידע עליה בזמן שטימאה אין בה דין טומאת תהום אלא דינה בטומאה ידועה.

ה. למעוטי טומאת התהום דשרץ

עוד התבאר שם שאין שוחטין וזורקין את הפסח על בעלים טמאי שרץ ואם נודע לו שהוא טומאת התהום של שרץ כלומר שנטמא בשרץ שלא ידע עליו אף אדם הדבר ספק האם הציץ מרצה על זריקתו²⁶.

ו. כהן המרצה בקרבנותיהם הותרה לו טומא' התהום

עוד התבאר בפסחים שם שבין כהן העובד ובין הבעלים שנודע שיש עליהם טומאת התהום מותר לזרוק עליהן את דם הפסח אבל אם נודע קודם שהיטה אין לשחוט ויעשו פסח שני וי"א שאפילו לשחוט עליהם את הפסח מותר אם הוא טומאת ספק²⁷

דף כג:

²⁵ רמב"ם שם הלכה יח

²⁶ תורין הקדשים שם ר

²⁷ תורת הקדשים שם אות צ מדלמסקנא יליף רבא מועדו מפסח לתמיד ובתמיד אין שייך אלא לגבי כהנים מוכח דהכי נקטי' להלכה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ז. אינו נושא אלא עזן טומאה שהותרה מכללה בצבור

כבר התבאר במסכת פסחים דף עז. עה. ויומא דף ז. שהציץ²⁸ מרצה על הטומאה, דכתיב בפ' תצוה (שמות כח פסוק לו לח) וְעָשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּגו' וְהָיָה עַל מִצַּח אֶהְרֹן וְנִשָּׂא אֶהְרֹן אֶת עֹזֵן הַקֹּדְשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל מוֹתֵנֶת קֹדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד לְרִצּוֹן לָהֶם לְפָנַי ה'. כלומר שע"י שישא הציץ על מצחו יכפר עון הקדשים והקרבנות יהיו לרצון כי העון יכופר.

אינו מרצה על טומאת הגוף²⁹ כגון שהכהן הקריב בטומאה, ולא על טומאת דברים הנאכלין כגון שנטמא הבשר הנאכל, אלא מרצה על טומאת דברים הקריבים על המזבח כמו הדם והחלב ובשר העולה וקומץ של מנחה.

ושם נתבאר שכל הזבחים של יחיד³⁰, בין שנטמא בשר והחלב קיים בין שנטמא חלב והבשר קיים, זורק את הדם, נטמאו שניהן לא יזרוק, שהציץ אינו מרצה על טומאת הגוף³¹ כגון שהכהן הקריב בטומאה, ולא על טומאת דברים הנאכלין. ואם זרק הורצה, שהציץ מרצה על הטומאה, בדברים הקריבים על גבי המזבח. וכן אימורין או איברי עולה שנטמאו והקטירן, הציץ מרצה, אולם כל הכללים הנזכרים בריצוי ציץ שאינו אלא על הנקרבין למזבח, אבל בקרבנות ציבור בכל אופן הציץ מרצה³² בין על טומאת הנקרבים ובין על טומאת האנשים ולפיכך כל קרבנות הצבור שנטמא הבשר והחלב כולו הרי זה זורק את הדם.

ועוד נתבאר שכל הדינים הנזכרים שייכים גם לענין מנחה³³. כלומר שאם נטמאו שיירי מנחה לאחר הקמיצה, או שנפסל שנגע בטבול יום, או שיצא

²⁸ ערוך השולחן העתיד הלכות ביאת מקדש סימן לט הקדמה – סעיף טז

²⁹ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק דהלכה ז

³⁰ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה לד

³¹ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק דהלכה ז

³² ובוזה מיושב מה שהקשו התוס' ד"ה דלא קושיא עצומה, דאיך אפשר לומר אם טומאה דחוייה היא בציבור

צריך ריצוי ציץ הא טומאה דחוייה גם בטומאת גברי והציץ אינו מרצה רק על הנקרבין. ערוה"ש שם ודעת

תוס' שמן התורה ציץ מרצה על האכילות ורק מדרבנן לא

³³ לקוטי הלכות יב: בתורת הקדשים א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

חויץ לקלעים, לא יקטיר את הקומץ, ואם הקטיר הורצה. אבל אם נשרפו שירי מנחה או אבדו בין קמיצה להקטרה אף בדיעבד לא הורצה, בהקטרה, ובמנחת ציבור אם נטמאו השיריים או נפסלו לאחר קמיצה, אפילו בפסול יוצא מותר להקטיר את הקומץ לכתחילה. אך אם נשרף או נאבד, אין להקטיר וכנזכר בקרבנות.

ח. יושב ... אמר קרא לעמוד לשרת לעמידה בחרתיו ולא לישיבה ... שנה עליו הכתוב לענב ... ערל אונו יושב אינו במיתה אלא באזהרה

כבר התבאר במסכת סנהדרין דף פג. ולעיל דף טו. אין עבודה אלא מעומד שנאמר (ויקרא יח פסוק ה) לעמוד לשרת. וכל העובד³⁴ והוא יושב חילל ועבודתו פסולה ואינו לוקה³⁵, מפני שאזהרה שלו מכלל עשה היא.

הערל הרי³⁶ הוא כבן נכר שנאמר (יחזקאל מד פסוק ט) כל בן נכר ערל לב וערל בשר לא יבוא אל מקדשי, לפיכך ערל³⁷ שעבר חילל עבודתו ולוקה כזר שעבד, וי"א שאינו לוקה³⁸, אבל אינו חייב מיתה.

וכבר התבאר שם שאונן שעבד אינו לוקה, ומותר ליגע בקדשים אף על פי שלא טבל שלא עשו מעלה אלא באכילה אבל בנגיעה הרי זה טהור

³⁴ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ה הלכה טז יז

³⁵ ובברכת הובח הניח בצ"ע אמאי לא ילקה משום זרות דומיא דערל שבפ"ו מהל' ביאת המקדש ה"ח. וכן הקשה בהר המוריה, ואולם לפי מ"ש הכ"מ פ"ו מהלכות ביאת המקדש ה" ל"ק"מ. מרכה"מ שם. כלומר ששם כתב דערל ל"י משום דאסיקנא גמרא גמירי לה ואתא יחזקאל ואסמכיה אקרא וכיון דגמרא גמירי לה דלא יבא לשרת כי לקי לא משום אזהרה דדברי קבלה לקי אלא משום אזהרה דגמרא ועכ"ז רצה רבינו שיהא נרמז בתורה קצת ולפיכך כתב שהוא כזר. וממילא היכי דלאו גמרא גמירי לה לא לקי.

³⁶ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ו הלכה ח

³⁷ תוס' ד"ה ערל וכו' ובתניגה ד' ב' ד"ה אדרבה יש וכו' ב' דיעות לרש"י מיירי בערל שמתו אחיו מחמת מילה ולר"ת מיירי במומר לערלות יעו"ש

³⁸ פירש"י והיינו אזהרה מדברי קבלה בעלמא ולא לקי עליה ורבינו שכתב שלוקה טעמו מדאמרינן בפ"ב דזבחים עד דאתא יחזקאל מנא לן ואסיקנא גמרא גמירי לה ואתא יחזקאל ואסמכיה אקרא וכיון דגמרא גמירי לה דלא יבא לשרת כי לקי לא משום אזהרה דדברי קבלה לקי אלא משום אזהרה דגמרא ועכ"ז רצה רבינו שיהא נרמז בתורה קצת ולפיכך כתב שהוא כזר. כס"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

כהן הדיוט³⁹ שהיה במקדש בעבודתו ושמע שמת לו מת שהוא חייב להתאבל עליו, אע"פ שאינו חייב לצאת מן המקדש עד אחר שתגמר אותה עבודה בידי אחרים⁴⁰, אינו עובד מפני שהוא אונן, ואם עבד והוא אונן של תורה חילל עבודתו בין בקרבן יחיד בין בקרבן ציבור, אבל אינו לוקה⁴¹. וי"א⁴² שלוקה. וי"א⁴³ שכהן הדיוט חייב לצאת ולהיטמאות למתו, וי"א⁴⁴ שאסור גם לכהן הדיוט לצאת מן המקדש עד שתיגמר העבודה ואפילו אין אחר שיעשה העבודה במקומו חייב להפסיק עבודתו ולשפוך הדם ורק אח"כ יצא.

ומניין שעבודת⁴⁵ האונן פסולה מקל וחומר אם בעל מום שאוכל בקדשים אם עבד חילל, אונן שהוא אסור בקדשים שנאמר (דברים כו פסוק יד) לא

³⁹ רמב"ם שם פרק ב הלכה ח ערוך השולחן העתיד שם סי' לה סעי' יז יח
⁴⁰ ועיין ליקוטי הלכות זבחים יז (י ע"א בדפ"י) בזבח תודה ד"ה איכא מרבואתא דלדעת רש"י יש בזה מחלוקת תנאים בברייתא ר' יוסי ור' יהודה ולדעת ר' יוסי גומר עבודתו שכיון שכבר התחיל עבודתו א"כ נכנס לאזהרת ומן המקדש לא יצא ולהכי יגמור אבל להלכתא קי"ל בזה כר' יהודה כיון שיש סתם משנה בהוריות כוותיה וקי"ל סתם במשנה ומחלוקת בברייתא הלכה כסתם ועוד דבירושלמי יש גורסים במקום ר' יוסי ור"ש וקי"ל ר' שמעון ור' יהודה הלכה כר' יהודה ועיין צפנת פענח מתנות עניים פ"ד ה"ו (עמ' 99) שכתב שלדעת ר' יהודה מניח עבודתו ויצא כיון שכבר היה אונן א"כ נפסלה עבודתו ושוב אינו באזהרת ומן המקדש לא יצא ולהכי מניח ויוצא ולר' יוסי שיגמור עבודתו לא קאי על הכהן האונן אלא שאחר גומר עבודתו ואסור לאונן לצאת עדיין כיון שהוא עדיין בשעת עבודה אע"ג שאינו זה שגומר אותה

⁴¹ כיון שאין לאו מפורש על זה אע"ג שיש ק"ו לאוסרו כדלקמן אין מזהירין מן הדין (כס"מ שם)
⁴² תוס' מכות יג ע"א ד"ה ואלו הן הלוקין ועיין שפת אמת זבחים טו ע"ב סוד"ה דבי ר"י ובדף טז ע"ב על תוד"ה שם טומאה

⁴³ ז"ל הרמב"ם שם "אע"פ שאינו יוצא מן המקדש" והראב"ד שם השיג עליו "וכיון שהוא חייב להתאבל עליו למה אינו יוצא ודאי יוצא ומטמא בעל כרחו" שהרי גם הרמב"ם מודה שכופין הכהן ליטמא למתו וכמש"כ בפ"ב דאבל אלא כוונת הרמב"ם שאינו חייב לצאת מיד ולהתעסק עם מתו אלא אם רוצה ממתין עד גמר העבודה ע"י אחרים ואח"כ חייב לצאת להתעסק עם מתו ומקור הרמב"ם הוא מברייתא ביומא יג ע"ב דתניא היה עומד ומקריב על גבי המזבח ושמע שמת לו מת מניח עבודתו ויוצא דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר יגמור ודעת רש"י דאירי בכהן הדיוט ונדחק שם לפרש האיך לר"י גומר עבודתו אבל הרמב"ם למד שיגמור הכוונה דתגמר העבודה שכיון שאמר ר' יהודה מניח עבודתו לזה אמר ר' יוסי שאין צריך להניח מיד אלא יישב במקדש עד שתגמר העבודה ומצינו כעין זה בשבת יט ע"א השום וכו' שריסקן מבעוד יום ר' ישמעל אומר יגמור משתחשך וכו' ופי' רש"י ותוס' שם שהכוונה שיגמרו בעצמן וא"כ ה"ג הכא (ערוך השולחן העתיד שם) ועיין ערוך לנר יבמות מג ע"ב ד"ה ובוה נ"ל שפירש דהרמב"ם איירי במתים שאינו חייב להטמאות להם כגון אחותו הנשואה מאביו והו"א ששכיון שאינו חייב להטמאות א"כ יכול לעבוד באנינותו לזה השמיענו שכיון שחייב להתאבל עליהם אסור לו לעבוד אונן אע"ג שאינו חייב לצאת מן המקדש אבל קרובים שחייב להטמאות להם ודאי יוצא מיד וכדעת הראב"ד

⁴⁴ חינוך מצוה קנא מנחת חינוך שם אות ד
⁴⁵ שם הלכה ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

אֲבָלְתִי בְּאֵנִי מִמֶּנּוּ דִין הוּא שִׁחֲלֵל, וְעוֹד⁴⁶ שֶׁהָרִי נֹאמֵר בְּכֵהֵן גְּדוּל (וִיקְרָא
כֹּא פֶסוּק יב) וּמִן הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יִחַלֵּל הָא אַחַר שְׁלֵא יֵצֵא דֵהֵיִינוּ כֵהֵן
הַדְיוֹט חִילֵּל.

---

⁴⁶ ספר המצוות כאן וברמב"ן בהשגות שורש ה ועיין ערוך לנר סנהדרין פד ע"א בנמ' ד"ה ומן המקדש

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

